

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város

Önkormányzatának

SPORTKONCEPCIÓJA

2010-2015.

Készítette:

Velkey Péter

Művelődési és Sport Osztály vezetője

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	3
2. Társadalmi, jogszabályi, finanszírozási környezet.....	5
2.1. Társadalmi környezet	5
2.2. Jogszabályi háttér	7
2.3. Támogatási politika, sportfinanszírozás	9
3. Helyzetelemzés	10
3.1. Zalaegerszeg sportéletének általános jellemzői	10
3.2. Létesítményhelyzet Zalaegerszegen.....	12
3.3. A sport támogatása Zalaegerszegen	16
3.4. Sportszervezetek.....	18
3.5. Szabadidősport	20
3.6. Iskolai és diáksport.....	21
3.7. Utánpótlás-nevelés	22
3.8. Versenysport, élsport.....	23
3.9. Sportrendezvények	25
4. Zalaegerszeg sportjának jövőképe.....	26
5. Alapelvek, javaslatok, feladatok	27
5.1. Alapelvek	27
5.2. Javaslatok	28
5.3. Feladatok	31
Mellékletek.....	32

1. Bevezetés

A sport jelentősége mind társadalmi, mind gazdasági szempontból meghatározó egy nemzet életében, akár a **versenysport gazdasági és lélektani hatásait**, akár az **utánpótlás-nevelés, az iskolai és diáksport**, illetve a **szabadidősport** jótékony hatásait vizsgáljuk a társadalom egészére nézve. A természetesen valamennyi korosztály életminőségét pozitívan befolyásoló sport **különösen a felnövekvő nemzedékek**, a gyermekek, fiatalok életében tölthet be meghatározó szerepet, hiszen **nevelő hatása** tagadhatatlanul olyan emberi értékek kialakulását segítheti elő, mint a **küzdeni tudás, a kitartás, a győzni akarás** mellett **az ellenfél tisztelete és megbecsülése, a csapatszellem, közösségtudatos gondolkodás** erősödése. A nevelő hatás mellett meghatározó jelentőségű a napjainkban egyre fontosabbá és indokoltabbá váló **egészség-megőrzési funkciója** is.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város eddigi három sportkonceptiója az 1997-2009. közötti időszakra vonatkozóan elemezte a város sportélete minden szegmensének jellemzőit és határozta meg ezek alapján az önkormányzat sportpolitikáját.

Az első sportkonceptió 1997-2002. között, a második 2002-2006. között, a harmadik 2006-2009. között volt hatályban, ebből látható, hogy a kezdeti 6 évről 4 évre csökkent a dokumentumok hatályosságának időtartama.

A most hatályba lépő sportkonceptió esetében mindenképpen indokolt újra 5-6, jelen esetben **6 évben meghatározni hatályosságát**, hiszen **egy koncepcióban legalább középtávon célszerű gondolkodni**, ezzel együtt érdemes a Sportkonceptió félidei felülvizsgálatát is meghatározni, ami alapján erre 2012. végén kerül majd sor.

A **2010-2015. közötti fél évtizedre vonatkozó Sportkonceptió célja**, hogy a nemzetközi, az országos és a helyi társadalmi, gazdasági változásokhoz igazodva – természetesen figyelemmel az önkormányzat számára előírt jogszabályokra és kötelezettségekre – a Város minden polgára részére **kiszámítható önkormányzati szerepvállalást** határozzon meg a város sportéletének valamennyi területén, azaz a **szabadidősport, a diáksport, az utánpótlás-nevelés és a verseny-és élsport résztvevői számára egyaránt**.

A **Sportkonceptió feladata** pedig az, hogy a sport országos és helyi helyzetét megvizsgálva, s összevetve a helyi adottságokkal és lehetőségekkel, kidolgozza **Zalaegerszeg sportpolitikájának prioritásait**, s meghatározza az ezek megvalósításához szükséges **feladatokat szervezeti és finanszírozási szempontból** egyaránt.

Azon területeknek, amelyekre a Sportkoncepcióban meg kell határozni az Önkormányzat irányelveit, szándékait, prioritásait és feladatait, a következők a legalapvetőbb jellemzői:

Szabadidősport: a benne szereplők *saját elhatározásukból, szabadidejük* eltöltéseként végzett, általában *felkészülést nem igénylő* sporttevékenysége.

Végezhető *egyénilag vagy szervezett keretek* között, ekkor általában a sportszolgáltatásért az egyén fizet, akár egyesület, akár sportvállalkozás biztosítja a feltételeket.

Iskolai és diáksport: *tanulói jogviszonyban*, iskolai keretek között, *tanórán belül vagy azon kívül* végzett, *önálló versenyrendszerrel* rendelkező terület.

El lehet érni egészen kiváló eredményeket is a diáksport keretében, funkcióját tekintve mégis inkább *képességfejlesztő*, a *mozgás szeretetére* nevelő tevékenység, amely a *szabadidősporthoz áll közelebb*.

Utánpótlás-nevelés: a nem felnőtt korú sportolók *rendszeres, szisztematikus felkészítése a versenysportra*. Sportáganként szerveződik, életkor-specifikusan, *szakemberek* segítségével zajlik *iskolákban vagy egyesületekben*, esetleg utánpótlás-nevelésre szerveződött speciális intézményekben.

Verseny- és élsport: magas színvonalon, a *hazai élvonalban*, illetve *nemzetközi* szinten végzett tevékenység, *hivatásos vagy amatőr* keretek között, sportegyesületben vagy (elsősorban a csapatsportoknál) gazdasági vállalkozás keretében, szakmai útmutatások alapján, *rendszeres és színvonalas felkészüléssel*.

Nevezik *látványsport*nak is, de egyik fogalom sem pontos, hiszen pl. szervezett versenyrendszer keretében, bajnokságszerűen működik többek között az amatőr teremfoci, kosárlabda, teke, stb., de a benne szereplők nem annyira versenysportolóknak minősülnek, mint inkább szabadidős sportolóknak. Legkézenfekvőbben talán úgy lehet meghatározni a fogalmak közti különbséget, hogy a szabadidő sportban a résztvevő általában fizet azért, hogy aktívan részese legyen a testmozgásnak, a verseny- és élsport egy részét kitevő látványsportok (elsősorban csapatsportágak) esetében pedig azért fizet, hogy nézőként ugyan aktívan, de a testmozgást tekintve passzívan részese lehessen az adott sporteseménynek.

Fogyatékosok sportja: célja a *rehabilitáció*, a *közösségi élmények*, jobb életminőség elérése a *részvétel* által, magasabb szinten a nemzetközi versenyek (pl. paralimpia) szintjén is, ami már az élsporthoz közeli, vagy azzal azonos tevékenységnek minősíthető.

2. Társadalmi, jogszabályi, finanszírozási környezet

2.1. Társadalmi környezet

Magyarország a **XXI. század első évtizedének végén** is magán viseli az előző rendszer sportstruktúrájának nyomait, azaz a *sportirányítás az indokoltnál erősebben központosított, sportszervezetei korszerűtlenek és nehezen fenntarthatóak*, a létesítményhelyzet ma is magán viseli az egykori „sportbázis” vállalatok megszűnése miatt *sok pálya elvesztésének a következményeit*.

A verseny- és élsportban **a szemlélet ma is jellemzően olimpia centrikus**, ebből is következően elsősorban *nem a csapatsportágakban, hanem az egyéni, az előzőknél jóval piacképtelenebb sportágakban sikeres*, ami a mai sportfinanszírozási körülmények között egyre kevésbé fenntartható, s *alapvetően új, a vállalkozói szponzorációs réteget hosszú távon aktívan bevonó sportfinanszírozási rendszer kialakítását teszi szükségessé*, s ez a mai magyar társadalomban egyelőre nem nevezhető általánosnak és hatékonynak.

A sportágazat 4 területének **társadalmi, gazdasági, szociológiai jellemzői** a következők:

a **versenysport** a szórakoztató ipar egyik fontos ágazata, munkahelyeket teremt, egy-egy *nagyobb sportrendezvény indukálja a beruházásokat, fellendíti a turizmust*, a fejlődés motorja lehet egy-egy város vagy térség életében,

de a **szabadidősportban** résztvevők is jelentős mértékű sportszolgáltatásokat vesznek igénybe, ami *szintén jótékony hatással van a gazdaságra*.

Az **egészségmegőrzésben** betöltött szerepe azért különösen fontos a sportnak, mert az internet és *az elektronikus média korában már a gyermekek, fiatalok között is egyre jellemzőbb az elhízás, az egészségtelen életmód*, ami alapvetően *meghatározza a fiatalok későbbi életminőség kilátásait* fizikai és mentális szempontból egyaránt.

A sport lehetőséget teremt a **hátrányos helyzetű csoportok integrálására** is, illetve a **fogyatékkal élők bevonására** is a **közösségi élményt nyújtó, így nem csak a testet, hanem a lelket is építő** szabadidős tevékenységekbe vagy különböző szintű versenyekbe egyaránt.

A közösségek (országok, városok, iskolák, kisebb csoportok) **identitását**, összetartó erejét is adhatja a sport, ami része az adott közösség arculatának, erősíti a **nemzeti büszkeséget**, a **lokálpatriotizmust**.

Ezért is rendkívül fontos és **meghatározó az önkormányzatok szerepvállalása** a sportolás ösztönzésében.

A magyar társadalom *sporthoz, sportoláshoz* való viszonyulásának legfontosabb jellemzőit a következőkben lehet összefoglalni:

a magyar társadalom számára egyaránt fontos az *iskolai- és diáksport*, a *szabadidősport* és a *verseny- és élsport*, vagyis az emberek az élsportban való sikereket a sikerélmények által nyújtott jó hangulat és a nemzeti önbecsülést erősítő hatása miatt nagyra értékelik, de ugyanilyen hangsúlyt kap, hogy a gyermekek és minden korosztály rendszeresen végezzen testmozgást.

Ennek ellenére *a gyakorlatban a felnőtt népességnek mindössze mintegy 9 %-a végez legalább heti 2 alkalommal és legalább 30 perces testmozgást*. Ennek oka többek között az, hogy a szabadidő aktív, tartalmas eltöltésének rovására nagyon *nagy szerepet játszanak* az emberek szabadidejének eltöltésében *a passzív pihenési formák, mint a televízió, az internet, a számítógép stb.*

Az emberek általában tisztában vannak az *egészségi állapot és a rendszeres testmozgás összefüggésével*, ennek ellenére a gyakorlatban *a rendszeres sportolás nem jellemző* ezzel egyenes arányban, vagyis bár nagyon sokan kevésnek tartják a sportra fordított időt, mégsem tesznek, vagy csak *kevesen tesznek aktívan azért*, hogy többet mozogjanak, s ezzel segítsék *egészségi állapotuk, s ezzel együtt közérzetük javulását* is.

Magyarországon *a sport nem számít a szabadidő preferált eltöltési módjának*, főleg más országokkal összehasonlítva. Ezen belül az időskorúak sportolása még alacsonyabb arányú a mai Magyarországon, a 60 év felettiiek mindössze 5%-a végez valamilyen rendszerességgel testmozgást.

Jellemzően a szociális háttér gyengülésével párhuzamosan csökken a rendszeres testmozgást végzők, a sportban résztvevők aránya is.

A „mozgásmentes” életmód okai általában az időhiány, a megfelelő társaság hiánya, az ehhez szükséges anyagiak hiánya és a feltételek, lehetőségek hiánya a lakóhelyen.

A szabadidő sportban legnépszerűbb sportágak a *labdarúgás, kocogás, futás, kerékpározás, aerobik, úszás, tenisz*, egyéb csapatsportágak (*teke, kosárlabda*).

Jellemző még a *fitness* és kondicionáló edzések, illetve a *nem szervezeti keretek között* végzett szabadidősport, azaz a *baráti társaságban* vagy *egyéni*leg végzett testmozgás, ezzel szemben nem kap hangsúlyos szerepet az egyesületben, egyéb szervezett formában, munkahelyi szervezésben, iskolai sportegyesületben folytatott szabadidősport.

A közoktatási intézményekben a kötelező *testnevelés órák* révén másfél millió diák végez rendszeres testmozgást, de a testnevelés órák száma (átlagosan heti 2,5 óra) egyértelműen kevés, a *mindennapos testmozgás* biztosítása az iskolákban pedig *inkább elméleti leírásban létezik, mint gyakorlati megvalósulásban!!*

Ennek „eredménye” sajnos meg is látszik a felnövekvő generációk **edzettségi, fizikai és egészségi állapotán**, ami **meghatározó hatással van a fiatalok mentális állapotára is, mint kitartás, küzdeni tudás, sikerre orientáltság, egymás megbecsülése és a közösségi szellem.**

A diákolimpiákon a tanulók nem egészen egyötöde vesz részt, mintegy 5 %-a versenyez rendszeresen, az iskolai tanulmányok befejeztével azonban ezek az arányok is drasztikusan csökkennek, mivel **hiányzik az átmenet biztosítása az iskolai- és diáksportból s a versenysportból is a szabadidősportba.**

2.2. Jogsabályi háttér

A mai Magyarországon **jellemzően a helyi önkormányzatok a sport legnagyobb finanszírozói, a létesítmények fenntartói**, s ebből következően a helyi sportélet központjai.

Az önkormányzatok sportfeladatait az önkormányzati és a sporttörvény határozza meg.

A **a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény a sport támogatását önkormányzati feladatként állapítja meg, de ennek formáira és mértékére nézve támpontot nem ad.**

A **8. § (1) bekezdés** szerint a települési önkormányzat feladata a helyi közszolgáltatások körében (...) az óvodáról, az alapfokú nevelésről, oktatásról, az egészségügyi, a szociális ellátásról, valamint a gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodás; a közösségi tér biztosítása; közművelődési, tudományos, művészeti tevékenység, sport támogatása; (...) az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése.”

A **(2) bekezdés** szerint az **(1) bekezdésben** foglalt feladatokban a települési önkormányzat maga határozza meg – a lakosság igényei alapján, anyagi lehetőségeitől függően –, mely feladatokat, milyen mértékben és módon lát el.”

A jogsabályok alkalmazóinak általános értelmezése szerint az Önkormányzati törvényben kötelezően megállapított feladatkört a **sportról szóló 2004. évi I. törvény** részletezi, amelynek **55. § (1), (2) és (6) bekezdése** az alábbi kötelező feladatokat sorolja fel:

„A települési önkormányzat – figyelemmel a sport hosszú távú fejlesztési koncepciójára –:

- a) meghatározza a **helyi sportfejlesztési koncepciót**, és gondoskodik annak megvalósításáról,
- b) az a) pontban foglalt célkitűzéseivel összhangban **együttműködik a helyi sportszervezetekkel, szövetségekkel,**
- c) **fenntartja és működteti a tulajdonát képező sportlétesítményeket,**
- d) megteremti az önkormányzati **iskolai testnevelés** és sporttevékenység gyakorlásának feltételeit.

(2) A helyi önkormányzat az (1) bekezdésben foglaltakon kívül - a Köznevelési törvényben meghatározottak szerint - biztosítja az **önkormányzati iskolai sportkörök** működéséhez szükséges feltételeket.

(6) Az e törvényben meghatározott feladatai alapján a tízezernél több lakosú helyi önkormányzatok **rendeletben** állapítják meg a helyi adottságoknak megfelelően a sporttal kapcsolatos **részletes feladatokat és kötelezettségeket**, valamint a költségvetésükből a **sporra fordítandó összeget.**”

A **helyi önkormányzatok** a sporttal kapcsolatos feladataik ellátásához a költségvetési törvény szerint **normatív hozzájárulásban részesülnek**, ami 2010-ben már nem önálló sportcélú normatívát jelent, hanem ez összevont jogcímen kerül megállapításra a települési önkormányzati igazgatási, igazgatási, sport-és kulturális feladaton. A tapasztalatok szerint azonban **az önkormányzatok ennek többszörösét költik sporttevékenységre.**

Az **egyes sportcélú ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről** az 1996. évi LXXV. törvény szól, amely 15 éves elidegenítési tilalmat szavatol, ami alapján a sportpályákat más célra eladni vagy átalakítani nem lehet, legfeljebb külön méltányossági eljárás keretében, illetve ingatlancserével. (Ez a szabályozás az állami, önkormányzati és egyesületi tulajdonban lévő ingatlanokra vonatkozik, a vállalati tulajdonú sportcélú ingatlanokra nem.)

Az önkormányzatok részére **a létesítmény feltételek térítésmentes biztosítását a tanórán kívüli iskolai sporttevékenység** minimális időtartamára az **iskolai sporttevékenységről szóló 16/2004. (V. 18.) OM-GyISM együttes rendelet** írja elő. Ha az adott iskolában ez nem megoldható, akkor az önkormányzat által üzemeltetett más sportlétesítményben kell ezt biztosítani.

2.3. Támogatási politika, sportfinanszírozás

A *helyi önkormányzatok*, mint ezt a Sportkoncepció előző fejezete is tartalmazza, a *közoktatáshoz hasonlóan* a sportfeladat-ellátáshoz egyéb feladatokkal összevont *állami normatívát kapnak*, azonban ennél – szintén a közoktatásra is jellemző módon – *jóval többet költenek a sportra*.

A megyei jogú városok *jellemzően 1%-2% között költenek a sportra*, aminek fő területei a *sportberuházások és fejlesztések* (építés és rekonstrukció), a *sportlétesítmények üzemeltetése* (fenntartás és karbantartás), illetve a gyakorlati *sporttevékenység támogatása*, ez utóbbi jellemzően a *sportegyesületek* támogatásában, *rendezvények* támogatásában, *eredményességi támogatás* biztosításában valósul meg.

A *megyei jogú városok* esetében általában a *létesítmények üzemeltetése* és az *élsport támogatása* viszi el a sportra fordított *finanszírozás közel 90 %-át*, ebből is következően *aránytalanul kevés támogatási összeg jut különösen a diáksportra és a szabadidősportra*, s a fogyatékosok szabadidősportjára is.

A *versenysport és a sport más területeinek érdekellentéte* akkor éleződik ki különösen, ha nem megfelelő a diáksport és a szabadidősport támogatása, hiszen érthetően zavarja az egyéb területek résztvevőit, *ha a versenysport nagyságrendekkel jelentősebb forrásokkal gazdálkodhat*.

Az *önkormányzati támogatások* felhasználása terén ezek a *sportegyesületek* esetében általában a testnevelő tanárok, edzők, bírók, zsűritagok, szervezők személyi költségeire, eszközökre, bérleti díjakra, díjazásokra, nevezési díjakra, szállásköltségekre, utazási költségekre fordítódnak, az *élsport* esetében a költségvetés túlnyomó részét az egyesületek fizetésekre, egyéb személyi juttatásokra fordítják.

3. Helyzetelemzés

A 2007-ben elfogadott Nemzeti Sportstratégia célkitűzése, hogy *Magyarország legyen sportnemzet és sportoló nemzet* is, ezzel szemben a mai Magyarországon *a magyar emberek általában keveset mozognak, még kevesebben sportolnak*, túlnyomórészt jellemzően *egészségtelenül élnek*, s ezekből következően *életkilátásaik értelemszerűen rosszabbak* a nemzetközi átlagnál.

Ez alól Zalaegerszeg sem jelent markáns kivételt annak ellenére, hogy *az országos átlagnál magasabb a rendszeres testmozgást végzők száma* és az ehhez szükséges *létesítményi és egyéb feltételek terén* is a lakosságához viszonyítva a Város egyértelműen *a jobb körülményekkel rendelkező megyei jogú városok közé tartozik*

3.1. Zalaegerszeg sportéletének általános jellemzői

A minőségi versenysport támogatása presztízs-növelő hatása miatt *várospolitikai jelentőségű is* a nagy nemzetközi események megrendezéséhez hasonlóan. *A magántőke és a szponzorok bevonhatósága ezen a területen lenne a legfontosabb*, de ez Magyarországon *még távolról sem érte el a kívánatos szintet, ezért van szükség nagyobb önkormányzati szerepvállalásra az egyébként indokoltnál, s ez gerjeszt feszültségeket az élsport és a többi sportterület között*, amennyiben az önkormányzatok teherbíró képessége nem elegendő valamennyi terület arányos finanszírozására, támogatására.

A létesítmények fenntartása, üzemeltetése után ez a legnagyobb teherterhelés az önkormányzatok költségvetésében.

Sok esetben *az önkormányzat támogatása* az egyesületek számára magát a *létesítmény fenntartását* – jobb esetben az utánpótlás-nevelés finanszírozását is – jelenti, vagyis *a létbiztonságot a fenntartható működés határán egyensúlyozva.*

A verseny- és élsportban *Zalaegerszeg elsősorban a csapatsportágakra koncentrál*, ami hagyományai, jövője, *közönség-vonzó jellegénél fogva és városmarketing szempontjából is előnyös* tulajdonságai miatt *jó prioritás, de nem szabad megfeledkezni a sikeres egyéni sportágakról sem.*

Már a koncepció helyzetelemzésében érdemes rögzíteni a 4 területen – szabadidősport, iskolai és diáksport, utánpótlás-nevelés, verseny- és élsport –, illetve az ezekhez szükséges létesítményhálózat vonatkozásában a Város felelősségét és feladatait.

A **szabadidősport** terén továbbra is fenn kell tartani az Önkormányzat szerepét az ehhez szükséges feltételek biztosításában és a város polgárainak szóló programok szervezésében.

Az **iskolai sport, diáksport, szabadidősport** kezdeményezések ösztönzését erre **elkülönített támogatásokkal** célszerű biztosítani, a jó egyesületi kezdeményezésekhez és a közönséget vonzó sportrendezvényekhez hasonlóan.

Az **utánpótlás nevelésre nagyobb figyelmet** kell szentelni, adott esetben ennek javára döntve az élsport és versenysporttal szemben, **amennyiben az anyagi lehetőségek miatt ebben differenciálni kell.**

A **verseny- és élsportban** be kell vezetni a **priorizált sportágak támogatásának szempontrendszerét** és emellett **alapelvként** meghatározni, hogy jelentős marketingereje mellett is **ez nem elsősorban önkormányzati feladat**, hanem **üzleti alapon kell működtetnie a gazdasági és magánszférának.**

3.2. Létesítményhelyzet Zalaegerszezen

Az önkormányzatok a *sportlétesítmények fenntartásával és fejlesztésével* látják el leginkább a sporthoz kötődő közfeladataikat

Zalaegerszezen a stadionrekonstrukciós program keretében megindult az új **Városi Stadion** felépítése, de sajnos 2003. után a folyamat megakadt, s a Stadion *7 év után is torzóként* figyelmeztet arra, hogy befejezése – mind az *északi lelátó*, mind a *központi klubépület* – sürgető feladat, mielőtt a már elkészült rész is elavulttá válik, de ezt alátámasztja az esetleges nemzetközi mérkőzések alkalmával jelentkező negatív városmarketing is.

A **Városi Sportcsarnok** megkezdett *műszaki, biztonságtechnikai* szempontból történő felújításának befejezése tovább már nem halasztható, a villamossági rendszer korszerűsítését és életvédelmi szempontból a tűzvédelmi rendszer korszerűsítését lehetőség szerint 2010-ben be kell fejezni. Ezzel együtt a Sportcsarnok *teljes rekonstrukciója* a következő évek városi sportpolitikájának egyik prioritása kell legyen, mivel jelenlegi állapotában már egyre kevésbé felel meg a nemzetközi sportesemények megrendezéséhez szükséges követelményeknek. Ma már a sportcsarnokok, stadionok építéskor, felújításakor *nagyon fontos szempont a létesítmény multifunkcionális jellege*, vagyis egyéb szolgáltatások biztosítása is, amikből a létesítmény fenntartását segítő bevétel termelhető.

A **Jégcsarnok** helyzete az elmúlt év bizonytalanságai után megoldódni látszik, a közönségkorcsolyázás új és nagyon értékes lehetőséggel jól szolgálja a *szabadidősportot*, a közoktatási intézmények számára az *Önkormányzat finanszírozásával biztosított jégidő* az *iskolai és a diáksport* terén jelent minőségi előrelépést, az *utánpótlás-nevelés* területén pedig *Zalaegerszeg a jégkorong egyik hazai erősségévé vált* az elmúlt néhány év alatt, ezzel együtt élsportban gondolkozni egyelőre azért még irreális elképzelés.

A **Városi Sportcentrum** nagy értéke a város sportéletének, kihasználtsága szinte lefedi a teljes kapacitását, s *mind a szabadidősportnak, mind a versenysportnak fontos* helyszíneként szolgálja Zalaegerszeg sportéletét. A létesítményt *a zalaegerszegiek díjmentesen látogathatják*, ami a szabadidősport és az egészséges életmód kialakításában jelentős támogatás és segítség az Önkormányzat részéről a Város lakói számára.

A **Városi Fedett Uszoda** nagyon fontos bázisa az eredményes zalaegerszegi *úszósportnak*, s legalább ilyen fontos helyszíne a *szabadidősportnak*, illetve az iskolai- és diáksportnak, ezek miatt is az Uszoda *bővítési lehetőségét* szintén napirenden kell tartani és megfelelő pályázati finanszírozási konstrukció esetén meg kell valósítani.

Az **Alsóerdő** sportpályái sajnos jelenlegi rossz állapotuk miatt nem tudják szolgálni a város polgárainak kulturált szabadidő eltöltését és mozgásigényének kielégítését, az erre a területre készült szabadidő és rekreációs központ terveinek megvalósításával pályázati forrás hiányában jelenleg nem lehet reális lehetőségként számolni, de a Sportkoncepció hatályának időtartama alatt ez is az egyik kiemelt feladata kell legyen az Önkormányzat sportvezetésének **az oktatási és a kulturális ágazattal közösen.**

A **Bozsik-program** műfüves labdarúgópálya-építési programja keretében eddig **három műfüves labdarúgópálya** épült (Városi Stadion, Városi Sportcentrum, Landorhegyi és Pais Dezső Általános Iskola, Sportiskola), s egy **gumiborítású pálya** a Kölcsey Gimnáziumban.

Az **iskolai tornatermek, tornaszobák, sportudvarok** felújítása és a **játszótér építési program** elmúlt években történt fejlesztései szintén segítik a gyermekek és tanulók egészséges életmódra történő nevelését, a mozgás megszerettetését. A **peremkerületek** létesítményhelyzete továbbra is **aránytalan**: Andrásida, Botfa és Ságod településrészek önálló sportcentrumokkal rendelkeznek, Landorhegy az iskoláinak köszönhetően sportpályákkal jól ellátott, ugyanakkor a Páterdombi városrésznek az egykori MOL-pálya helyén még nem épült meg a saját sportcentruma, a Kertvárosi és Csácsbozsoki településrészek sportcentrumainak megépítése szintén a jövő feladata.

A Landorhegyi és Pais Dezső Általános Iskola, Sportiskola Pais Dezső Tagiskolája működésének a 2010-2011. tanévtől történő megszűnése miatt az ott lévő **Tanuszoda** (és tornaterem) esetleg bizonytalanra váló működtetése erősen veszélyeztetné a gyermekek és tanulók vízhez szoktatását, illetve úszás tanítását, ezért ennek működtetését – amíg más lehetőséggel ezt a funkciót nem lehet kiváltani – biztosítani kell.

Fontos szerepet töltenek be a testmozgási, testedzési lehetőségek városi biztosításában a **vállalkozások által működtetett sportlétesítmények** is (XXL Fitness Központ, Venaus stb.).

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése 2006. december 14-i ülésén tárgyalta és 302/2006. sz. határozatával fogadta el az önkormányzati tulajdonban lévő sportlétesítmények **2007-2009. évekre szóló felújítási és fejlesztési** javaslatát, illetve **ütemtervét**. Az ebben foglaltak az elmúlt 3 évköltségvetéseinek függvényében kerültek megvalósításra.

Ennek ismeretében a 2009. december 31-én lejárt ütemtervben meghatározott célok és feladatok jelentős része továbbra is aktuális, ezért javasolható a hivatkozott létesítmény-felújítási ütemterv **felülvizsgálata és aktualizálása a jelenlegi és a várható lehetőségek figyelembe vételével.**

Zalaegerszeg sportlétesítményei

Sz.	Ingatlan neve	Helye	Sportpályák	Tulajdonos	Üzemeltető	Megjegyzés
1.	Városi Labdarúgó Stadion északi lelátója és a <i>kiszolgáló létesítmények</i>	Október 6. tér 16.		Zalaegerszeg MJV	Városi Sportlétesítmény Gondnokság	
2.	Ostoros Károly Munkacsarnok	Október 6. tér 16.		Zalaegerszeg MJV	Városi Sportlétesítmény Gondnokság	
3.	Zala-réti edzőpályák	Október 6. tér 16.	2 db füves és 1 db „A” típusú műfüves labdarúgó pálya villanyvilágítással	Zalaegerszeg MJV	Városi Sportlétesítmény Gondnokság	
4.	Városi Sportcentrum	Vágóhíd u. 16.	13 db salakos teniszpálya, labdarúgó pályák (2 db füves, 1 db salakos villanyvilágítással, 1 db „B” típusú műfüves villanyvilágítással), 6 sávós tekecsarnok	Zalaegerszeg MJV	Városi Sportlétesítmény Gondnokság	
5.	Birkózó csarnok	Vágóhíd u. 16.		Zalaegerszeg MJV	Városi Sportlétesítmény Gondnokság	
6.	Modellező Klub	Munkácsy u 12.		Zalaegerszeg MJV	Városi Sportlétesítmény Gondnokság	
7.	„Irodaház”	Október 6. tér 19.		Zalaegerszeg MJV	Városi Sportlétesítmény Gondnokság	Szakmai üzemeltető: Területi Rádióklub Zalaegerszeg
8.	Sportlőtér	Ebergényi u. 45.		Zalaegerszeg MJV	Városi Sportlétesítmény Gondnokság	Szakmai üzemeltető: Polgári Lövész Egyesület

Sz.	Ingyatlan neve	Helye	Sportpályák	Tulajdonos	Üzemeltető	Megjegyzés
9.	Buslakpusztai lőtér	0133/2 hrsz.		Zalaegerszeg MJV	Városi Sportlétesítmény Gondnokság	Szakmai üzemeltető: Polgári Lövész Egylet (Göcsej Sportlövész Egyesület)
10.	Egykori futóvad lőtér	Ebergényi u. 47.		Zalaegerszeg MJV	Városi Sportlétesítmény Gondnokság	Jelenleg sporthasználaton kívül.
11.	Roxy Sport Club	Novák M. u. 4.		Zalaegerszeg MJV	Városi Sportlétesítmény Gondnokság	Bérlő: Andráshida SC
12.	Csácsi hegyi „rádióbázis”	20247 hrsz.		Zalaegerszeg MJV	Városi Sportlétesítmény Gondnokság	Szakmai üzemeltető: Területi Rádióklub Zalaegerszeg
13.	Sportcsarnok melletti terület	2897/3	2 db salakos, 2 db bitumenes tenispálya, 2 db füves kisméretű labdarúgó pálya	Zalaegerszeg MJV	Városi Sportlétesítmény Gondnokság	A füves rész a vándorcirkuszok ideiglenes helye is.
14.	Városi Sportcsarnok	Stadion u. 3.		Zalaegerszeg MJV	Egerszegi Sportcsarnok és Stadion Kft.	
15.	Futófolyosó	Vágóhid u. 16.		Zalaegerszeg MJV	Egerszegi Sportcsarnok és Stadion Kft. *	Külön megállapodás alapján a *VSG üzemelteti.
16.	Városi Labdarúgó Stadion (az északi lelátó és a régi Klubház nélkül)	Október 6. tér 16.		Zalaegerszeg MJV	Egerszegi Sportcsarnok és Stadion Kft. *	Külön megállapodás alapján a *VSG üzemelteti.
17.	Strandfürdő és Fedett Uszoda	Mártírok u. 78.		Zalaegerszeg MJV	Strand Kft.	

3.3. A sport támogatása Zalaegerszegen

Zalaegerszeg sportra fordított éves **költségvetése 2009-ben** összesen **335MFt (335.436.000 Ft)** volt, ami a Város 2009. évi **költségvetése főösszegének 1,3 %-a** (arányaiban ez több mint hatszorosa az országos költségvetés 0,2 %-ának). Ha az egyedi felhalmozási kiadásokkal csökkentett **működési kiadások főösszegéhez** viszonyítjuk, akkor a sportra fordított városi költségvetési támogatás 2009-ben ennek **2,2 %-a**.

Az egy lakosra vetített sportkiadás Zalaegerszegen 2009-ben **5670 Ft/fő** volt.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város **2010-ben** a 2010. évi induló költségvetési rendelet főösszegéhez viszonyítva közvetlenül, tehát a beruházások, felújítások, a VSG költségvetése és a Fedett Uszodát is üzemeltető Strand Kft. működési támogatása nélkül **251.724.000 Ft**-ot (az induló főösszeg **1,2 %-a**, az induló működési kiadások főösszegéhez viszonyítva ez **5,3 %**) költ a sportra, amelynek felhasználási célterületei a következők:

létesítmény-fenntartás:	42.150.000 Ft
szabadidősport:	27.345.000 Ft
iskolai sport és diáksport:	4.500.000 Ft
utánpótlás-nevelés:	10.000.000 Ft
verseny- és élsport:	163.529.000 Ft
egyéb, rendezvények:	4.200.000 Ft

A beruházások, felújítások összegével, a VSG költségvetésével és a Fedett Uszodát is üzemeltető Strand Kft. működési támogatásával együtt ez az összeg **393.989.000 Ft (1,9 %)**.

2009-ben a teljes sportra fordított összeg **82,6 %-át**, azaz **277.029.000 Ft**-ot **53 sportszervezet** kapta, ezen belül **62,8 %-ban (210.557.000 Ft)** részesedett a **11 kiemelt egyesület (191.039.000 Ft)** és a **12 LSC (19.518.000 Ft)**.

A **11 kiemelt egyesület** 191.039.000 Ft-os támogatásából **mindössze 590.000 Ft(!) volt rendezvénytámogatás**, a többi működési célt szolgált.

A **12 LSC** támogatásának megoszlása:

sportlétesítmény fenntartásra	9.323.000 Ft,
működési támogatásra	2.110.000 Ft,
szabadidősportra	7.815.000 Ft,
rendezvénytámogatásra mindössze	270.000 Ft.

Közvetlenül **szabadidősportra** tehát 2009-ben a Város **19.518.000 Ft**-ot fordított.

2009-ben a Sportbizottság kiemelten, azaz **egymillió forintot meghaladó mértékben** a következő **14 egyesületet** támogatta: ZTE FC, ZTE KK, ZAC, Csuti, ZTK FM VAS, ZTE ZÁÉV, ZTE Tenisz Klub, Zalaegerszegi Vívó Egylet, Zala Volán NKK, Zalaegerszegi Úszó Klub, ZTE Súlyemelő Klub, Andrásida LSC, Botfai LSC, Kertvárosi LSC.

Zalaegerszegen 2009-ben **56 sportágban 71 sportegyesület** működött.

Támogatásért **62 egyesület pályázott**, amelyek **126 szakosztályt** működtetnek, **taglétszámuk 6840 fő**, munkájukat **101 fő sportszakember** és **148 fő társadalmi munkás** segítette.

A zalaegerszegi **sportlétesítményeket** az Önkormányzat támogatásával **térítésmentesen használó 33 egyesület** a következő

(21 sportegyesület + 12 lakóterületi sportegyesület):

ZTE FC, ZTE KK, Zala Volán NKK, ZAC, ZTK FM VAS, ZTE ZÁÉV, Csuti, Zalaegerszegi Vívó Egylet, ZTE Súlyemelő Klub, Zalaegerszegi Úszó Klub, Zalaegerszegi Triatlon Klub, Zalaegerszegi Birkózó Sportegyesület, ZTE Tenisz Klub, Zalaegerszegi Tájékoztató Futó Club, Zalaegerszegi Bokszt Klub, Egerszegi Kézilabda Klub, LAUF-B Teke Klub, Göcsej Sportlövész Egyesület, Polgári Lövészegylet, Területi Rádió Klub, Zalaegerszegi Városi Modellező Klub,

Botfai LSC, Ságodi LSC, Andrásida LSC, Kertvárosi LSC, Landorhegyi LSC, Páterdombi LSC, Police-Ola LSK, Vorhotai LSC, Becsali Tungstram LSE, Csácsbozsok-Nemesapáti Sportegyesület, Belvárosi LSC, Neszele LSE.

A **Város lakói** szintén **térítésmentesen használhatják a Városi Sportcentrum sportpályáját**, ennek térítéses formában történő működtetése segíthetné a Városi Sportlétesítmény Gondnokság gazdálkodását és szakmai tevékenységének hatékonyságát, ugyanakkor a szabadidősport támogatásában ez visszalépést jelentene a Város életében.

A Sportkoncepció fontos célja, hogy **az Önkormányzat lehetősége szerint legalább szinten tartsa a sportcélú ráfordításokat**. Ehhez szükséges az optimális nagyságú sporttámogatások **hatékonyabb felhasználása** és a **szigorúbb, következetesebb ellenőrzés** biztosítása, a sporttámogatások **prioritási rendszerének** kidolgozása és a lehető **legátláthatóbbá tétele**.

3.4. Sportszervezetek

Az elmúlt években jellemző folyamat volt *a sportvállalkozások számának gyarapodása*, de a sportszervezetek nagyobb részét továbbra is a sportegyesületek adják.

A sportnak ebben a szegmensében *általában nem jellemző, hogy főállású és profi foglalkoztatottakat alkalmaznak*, a társadalmi jellegű munkát végző önkéntesek között pedig nem kevés az idős, nyugdíj mellett a sporttal foglalkozó kolléga, akiknek kétségtelen elhivatottságát, lelkesedését rontja az, hogy *gyakran hiányoznak azok a képességek, ismeretek, amelyek egy sportklub menedzseléséhez szükségesek*. Így nem is lehet meglepő az, hogy *az egyesületekre nem jellemző az önfenntartó képesség*, a saját bevételi lehetőségek maximális felkutatása és kihasználása, az eredményes pályázatíráshoz szükséges ismeretek, a lehetséges szponzori kör feltérképezése, a szponzorok hatékony megnyerése és megtartása, nem törekszenek szolgáltatások biztosítására, nem preferálják kellően a szabadidősportot, *előfordul, hogy öncélú sporttevékenységet végeznek és próbálnak konzerválni*.

Ezzel együtt is a sport civil világa jelentős értéke a Városnak, aminek *szolgáltatóbb jellegűvé, hatékonyabbá, önfenntartóbb képességűvé tétele* az Önkormányzat sportpolitikájának és finanszírozási politikájának egyik fontos feladata.

A *sportszervezetek számára nyújtott önkormányzati támogatások* gyakori formája a *közvetlen támogatás a „kiemelt”, versenysportot végző egyesületeknek*. Ehhez jelenleg *hiányzik egy objektív szempontrendszer* (pl. *eredményesség, utánpótlás nevelés, szponzori kör bevonási képesség stb.*), aminek kidolgozása és bevezetése utáni következetes alkalmazása a Sportkoncepció egyik legfontosabb feladata.

Másik támogatási forma *a pályázati támogatás rendszer* lehetősége, amely *nem elsősorban a kiemelt egyesületek működését hivatott segíteni*. Sajnos ezekre a támogatásokra *egyre kisebb összegek* állnak rendelkezésre, így igazán érdemi tevékenységre, vagy *fejlődésre kevésbé adnak lehetőséget*, egyre jellemzőbben „csak” *az érintett egyesületek fennmaradását segítik*. Ennek következményeként a pályázatok, *támogatási kérelmek mögött nem mindig biztosított a fejlődéshez szükséges feltételrendszer*, hiszen ezek célja egyre inkább az *életben maradás*.

A *természetbeni támogatás* elsősorban az egyes *létesítmények ingyenes vagy kedvezményes használatát* jelenti, vagy az egyes versenyekhez, rendezvényekhez szükséges *különböző díjazások, jutalmak biztosítását*.

Összegezve tehát az *Önkormányzat eddig nem vállalta a támogatási összegek felhasználására vonatkozóan* egy határozott célrendszer megfogalmazását és erre épülő *prioritások kidolgozását*, így a csökkenő forrásokkal párhuzamosan egyre inkább az vált jellemzővé, hogy lehetőleg *minden sportszervezet kapjon* valamilyen nagyságrendű támogatást, ha fokozatosan csökkenő nagyságú összegekkel is.

Ez a *létfenntartást segíti, de a fejlődést már kevésbé*. Ez utóbbihoz elkerülhetetlennek látszik a *szelekció a támogatások felosztásánál*, s ez ennek a Sportkoncepciónak igen fontos feladata. Ellenkező esetben a támogatások nagyságrendje még inkább megmerevedik, amivel *a szervezetek életben tartását, semmint innovatív programokat támogatná* az Önkormányzat, s ezzel versenyhelyzet sem alakulhat ki, mivel ez nem ösztönözné a vonzó programok kitalálását, illetve nem is teszi lehetővé ezek megvalósítását az alacsony támogatási összegek miatt.

A *Zalaegerszegen 2009-ben működő sportszervezeteket az 1. sz. melléklet* tartalmazza.

(A helyi önkormányzat *70 helyi sportegyesületről* rendelkezik számszerű adatokkal, 2009-ben ebből *62 sportegyesület pályázott* az önkormányzattól működési és rendezvénytámogatás elnyerésére.)

A sportegyesületek jelentős része az élsport számára is juttat sportolókat az utánpótlás nevelés mellett.

Fontos részei a helyi sportéletnek a tisztán amatőr sportolókat foglalkoztató szabadidősport egyesületek, melyek vezetői sportszeretetből, társadalmi munkaként végzik tevékenységüket.

3.5. Szabadidősport

A szervezett *amatőr versenysport* és *szabadidősport* közvetlen finanszírozása a lakosságnak nyújtott szolgáltatásnak minősül, de *sajnos sokan nem tudják megfizetni a sportolási lehetőségeket*. Mivel a szabadidős szervezetek jellemzően versenyekben, rendezvényekben gondolkodnak, *az amatőr szintű versenysportot érdemes támogatni*, hiszen ez a szervezési rendszer biztosítani tudja a rendszeresen végzett testmozgást.

Az *Önkormányzat ezt a feladatot az egyesületekkel is ellátatja*, de *vannak saját programjai is* (*Mozdulj Egerszeg!*, *Tárt kapus program*), amikkel segíti a város polgárainak rendszeres testmozgási lehetőséghez jutását, törekszik különféle akciókkal felhívni a sportolási lehetőségekre a figyelmet.

A *Városi Sportcentrum* sportpályái használatának díjmentes biztosítása a zalaegerszegiek számára a szabadidősport egyik jelentős támogatása az Önkormányzat részéről.

Javíthatná a szabadidő sport helyzetét – és ez *az iskolai és diáksport területére vonatkoztatva is igaz* – mind mennyiségi, mind minőségi szempontból, ha lehetőség lenne a *közoktatási intézményekben lévő sportlétesítmények* (tornacsarnokok, tornatermek, szabadtéri pályák) *nyitottá tételére a sportolni vágyók számára*, amihez azonban jelenleg *nem állnak rendelkezésre* az ehhez szükséges humán- és *anyagierőforrások*.

A városban *több sportszolgáltatást nyújtó vállalkozás is működik*, s foglalkozik piacképes szabadidős tevékenységek szervezésével. Az Önkormányzatnak célszerű együttműködésre törekedni velük, adott esetben különböző kedvezményekkel segítve a tevékenységüket.

A zalaegerszegi szabadidősport terén *az Önkormányzat és a sportvállalkozások összességében széles skálájú lehetőségeket kínálnak a mozogni vágyók számára*, ami jellemző a *választható sportágak* változatosságára és az ezekhez szükséges színvonalas *létesítményi és egyéb feltételek* meglétére is.

A cél elsősorban nem is a létesítmény feltételek javítása – bár természetesen ez is fontos, pl. Alsóerdő –, hanem a rendszeres *testmozgást végzők számának a növelése*.

Zalaegerszeg szabadidősportjában szervezett keretek között kispályás labdarúgás, kosárlabda, teke sportágakban rendeznek bajnokságokat.

Jelentősek még a külön sportlétesítményt nem igénylő, a szabadban üzhető sportok, mint a futás, a tájfutás, a nordic walking, a kerékpározás különböző formái.

A város honlapja frissített információkkal rendelkezik a helyi sportolási lehetőségekről.

3.6. Iskolai és diáksport

Az iskolai és diáksport támogatása számít a köztudat számára is **a sport alrendszerei közül a leginkább közfeladatnak**, mivel ez a leginkább kötelező sportágazati önkormányzati feladat, amit **az állami normatív finanszírozás nem elégséges volta ki is kényszerít**, s az önkormányzat így a diáksport helyi, körzeti szintű tevékenységeinek finanszírozásában, az ehhez szükséges létesítmények biztosításában is fontos tényező. Zalaegerszeg közoktatási intézményeinek egy részében **az iskolai sport, diáksport, az óvodai sportra nevelés a testnevelő tanárok és az óvodapedagógusok** munkájának köszönhetően élénk, a testnevelés és a tanórán kívüli sporttevékenység **feltételei többnyire adottak**, de sajnos **néhány intézményben hiányoznak a megfelelő feltételek** (pl. tornaterem). Az elmúlt években indult felújítási program az iskolai és óvodai sportlétesítmények terén érzékelhető javulást eredményezett, a város valamennyi óvodája rendelkezik játszóudvarral és tornaszobával.

A **kötelező testnevelés órák jelenleg nem alkalmasak az iskolai és diáksport funkcióinak maximális betöltésére**. A testnevelő tanárok felkészítő és versenyeztető munkáját nem támogatja a közoktatási törvény, így a felkészítő munkáért általában külön juttatás nem jár, ebből következően a helyi önkormányzati támogatás itt is nagyon fontos szerepet kap a létesítmények biztosításával, a versenyek támogatásával, díjak finanszírozásával.

A **diáksport versenyrendszeren** belül a **diákolimpiai** mozgalomban jelenleg több versenyrendszer létezik (pl. diákolimpiai és külön szövetségi versenyek) a résztvevők között nagy átfedéssel, ami nem segíti a rendszer átláthatóságát. Az viszont előnyös, hogy néhány sportágban a versenyeztetés kettévál: az A kategóriában szerepelhetnek az egyesületeknél leigazolt sportoló tanulók, a B kategóriában a nem igazolt versenyzők, így **lehetőség van a rendszeresen nem sportoló tanulók nagyobb arányú bevonására is a versenyekbe**. 2009-ben a különböző **diákolimpiai** versenyeken **29 egyéni** sportágban és **8 csapatsportágban** értek el **I-III. helyezést** zalaegerszegi tanulók. A jó eredményt elért sportolókat és testnevelő tanáraikat lehetőségeinek függvényében évente ünnepségen jutalmazza a Város.

A **vízhez szoktatás** és az **úszásoktatás** a tanmedencének és a tanuszodának köszönhetően hatékony, a Belvárosi I. sz. Integrált Óvoda **Kis utcai Tagóvoda**, a **Landorhegyi és Pais Dezső Általános Iskola, Sportiskola** (s részben a Harmath Uszoda) létesítményeinek köszönhetően. A folyamatos karbantartást és felújítást mindig szem előtt kell tartani, a Landorhegyi és Pais Dezső Általános Iskola, Sportiskola **Pais Tagiskolája 2010-2011. tanévtől történő megszűnése után** pedig ez utóbbi **tanuszoda rendszerben tartásának megoldása külön figyelmet követel** a sportágazattól és a közoktatási ágazattól is.

3.7. Utánpótlás-nevelés

Az utánpótlás-nevelés igazi fontosságát akkor lehet igazán helyesen értékelni, ha szem előtt tartjuk azt, hogy *ha ez a tevékenység az eredeti célját, azaz élsportolók kinevelését értelemszerűen nem is érheti el minden esetben, az egészséges életmódra neveléssel és a sport megszerettetésével akkor is nagyon fontos célokat valósít meg*, aminek hatása közvetetten az utánpótlásban résztvevő fiatalok környezetére is pozitív kisugárzású. Ezen a területen is nagy az elvárás a diáksporthoz hasonlóan az önkormányzati támogatások és a szervezésben nyújtott önkormányzati segítség iránt.

Az utánpótlás-nevelés célcsoportja az általános iskolai korosztály, azaz a 7-14 éves korosztály, ebből következően az utánpótlás-nevelés rendszerében *a közoktatási intézményekre is fontos szerep hárul*.

Az egyesületekben folyó utánpótlás-nevelés kiegészül **központi utánpótlás programokkal**, amelyek különböző sportágakban segítik a tehetségek felkutatását és fejlesztését, ez az utóbbi évek megtorpanása ellenére *Zalaegerszegen is folyik több sportágban*, remélhetőleg ezek a programok újra nagyobb figyelmet és központi támogatást fognak kapni.

Az egyesületi utánpótlás-nevelés és a központi programok mellett az utánpótlás-nevelés szervezetrendszere alapvetően kétféle sportiskolára épül, az egyik a **közoktatási típusú sportiskola**, ahol a tanulók az általános és középiskolában *a sportolással töltött programokhoz módosított tanterv szerint tanulnak*. Az 1-4. évfolyamokon a gyerekek nagy része (kivétel pl. úszás, torna) még nem választ sportágot, ezért az általános képzés mellett fokozatosan megismerik az egyes sportágakat. Az 5-8. évfolyamokon egyesületi keretek között sportolhatnak a tanulók, ehhez az edzésidő délelőtt, az óratervben meghatározott óraszámban biztosított.

A másik típus az **egyesületi típusú sportiskola**, ahol a tanulók *iskolai kereteken kívül, délutáni sportfoglalkozáson vesznek részt*, s jellemzően egy-egy sportiskolába az adott település több oktatási intézményéből járnak tanulók. A működtetést az állami támogatás mellett nagyobb részt az önkormányzatok finanszírozzák anyagi támogatással vagy létesítmények térítésmentes rendelkezésre bocsátásával.

Zalaegerszegen közoktatási típusú sportiskolaként működik a Landorhegyi és Pais Dezső Általános Iskola és Sportiskola, illetve a Deák Ferenc és Széchenyi István Szakközép-és Szakiskola, Sportiskola.

Egyesületi típusú sportiskola a városban jelenleg nem működik.

3.8. Versenysport, élsport

Nem új keletű az a vita, hogy *a sportot támogató önkormányzatnak a társadalmi funkcióit kell-e támogatni az iskolai és diáksport, illetve a szabadidősport segítségével, vagy a versenysportot*, aminek szintén fontos társadalmi szerepe van: példaképet állít a fiatalok elé, közösségépítő ereje van, s nem utolsó sorban *az iskolákból s az utánpótlás-nevelésből a tehetséges gyerekek tovább tudnak lépni a versenysport egyesületekbe.*

Az *élsport hatékony marketinget biztosít az Önkormányzat számára* országhatáron kívül is (pl. ha egy sikeres csapat a város nevét elviszi külföldre, annak további eredményei lehetnek más területeken is). A *sikeres csapatsportokban* a rendszeresen teli sportcsarnok vagy stadion *jelentős bevételt hozhat* és ehhez szponzori hozzájárulások is kapcsolódhatnak.

Kérdésként merül fel a *jó eredmények mellett sem piacképes, hagyományos egyéni sportágak önkormányzati támogatása* is, főleg, ha *olimpiai sportágakról* van szó.

A versenysport alapvető feltétele a **finanszírozás** mellett a megfelelő **létesítmények** megléte. Ezen a téren jellemző önkormányzati gyakorlat *a létesítmények díjmentes vagy kedvezményes használatának* biztosítása az egyéb módon is támogatott sportegyesületek számára, amelyek gyakran sportvállalkozásként működnek (a sportcsarnok bevétel-termelő lehetőségét pedig adott esetben visszafoghatja az élsport teremigénye). Az *élsport tudja biztosítani az utánpótlás-nevelés számára a tehetséges gyerekek továbbfejlődését* a versenysportba történő bekapcsolódással, azonban van rá példa, hogy máshonnan igazolt „kész” sportolók, vagy külföldről *vásárolt játékosok miatt a nem kevésbé tehetséges, nem kisebb tudású saját nevelésű fiatalok nem jutnak lehetőséghez*, ami visszaveti őket fejlődésükben, el is veheti kedvüket a nem kis megterhelést jelentő edzőmunkától, illetve az utánpótláskorú gyerekek hozzáállására is negatív hatással lehet.

Az önkormányzatnak rendelkeznie kell *versenysport prioritással*: ki kell választani *1-2 sportágat*, amelyet *kiemelten támogat finanszírozással és létesítmény-használattal* egyaránt.

Ugyanakkor *a versenysport* igazán akkor bizonyítja létjogosultságát, ha *cégek, vállalkozások számára vonzó tud lenni* marketing célú támogatások biztosítására.

Ma igazán *kevés egyesület tud felmutatni* jelentős szponzori bevételt, ezért is *nagyobbak az elvárások az Önkormányzattal szemben*. Nem egyszer *az Önkormányzattól várják az egyesületek eredményes működéséhez*, vagy *életben maradásához szükséges segítséget*, ami egyfajta zsarolási pozíciót is ad az egyesületek számára, hiszen a sportolók, a szurkolók számára teljesen indifferens, hogy ki támogatja az egyesületet, s ha azt látják, hogy a

fennmaradás vagy a siker az Önkormányzaton múlik, az *nagy nyomást jelent és irreális elvárásokat is támaszt az Önkormányzattal szemben*, amikor döntési helyzetbe kerül.

A zalaegerszegi versenysportban, élsportban több **csapatsportág** is – egyes esetekben évek óta, más egyesületeknél hullámvölgyeket követően visszatérően – *kiemelkedő eredményeket ér el a hazai bajnokságokban és kupákban, s nemzetközi sikerekre is van példa*.

Sikerrel szerepelnek a város egyesületei a *labdarúgás*, a *női és férfi kosárlabda*, a *női és férfi teke*, a *sakk* sportágakban a **ZTE Football Club Zrt.**, a **ZTE Kosárlabda Klub Kft.**, a **ZTE-Zala Volán**, a **Zalaegerszegi Teke Klub**, a **ZTE-ZÁÉV**, a **Csuti Sport Klub** révén.

Az **egyéni sportágakban** is szép eredményeket ér el a verseny- és élsport terén az *atlétika*, a *súlyemelés*, az *úszás*, a *vívás*, a *tájékozódási futás* a **Zalaegerszegi Atlétikai Club**, a **ZTE Súlyemelő Klub**, a **Zalaegerszegi Úszó Klub**, a **Zalaegerszegi Vívó Egylet**, a **Zalaegerszegi Tájékozódási Futó Club** révén.

Itt feltétlenül szólni kell *a verseny- és élsport háttérbázisát jelentő utánpótlás-nevelésről* is, illetve az utánpótlás-nevelésben résztvevők *korosztályos versenyeken elért eredményeiről*, ami az egyik fokmérője az ezen a téren folyó szakmai műhelymunka eredményességének. E területen leginkább eredményes tevékenységet végez a *férfi teke és a női teke* szakosztály, a *férfi súlyemelő klub*, ami különösen azért értékes, mert itt megvan *az átmenet az utánpótlás-nevelés és a verseny- és élsport között*, ami az utánpótlás-nevelésben folyó szakmai munka eredményességének másik, az élsport szempontjából fontosabb fokmérője. Szintén eredményes utánpótlás-nevelés folyik többek között *úszásban, teniszben, birkózásban, atlétikában*, bár utóbbi esetben árnyalja a képet az, hogy az élsportban elért eredményeket általában nem saját nevelésű versenyzőkkel éri el a szakosztály, hanem szerződött sportolókkal, akik adott esetben háttérbe szoríthatják a saját nevelésű sportolók versenyeztetését és menedzselését. Ilyen esetekben más sportágakban is nemegyszer arról kell dönteni, hogy a meglévő forrás felhasználásával egy azonnali, de legalábbis **gyorsan jelentkező eredményességet** akarnak-e elérni **szerződöttetett „kész” sportolóval**, vagy **hosszabb folyamat eredményeként saját nevelésű versenyzőt** hoznak helyzetbe. Ez utóbbi lehetőséget viszont erősen korlátozhatja a sportoló itthon tartásához szükséges feltételek és anyagiak hiánya, s ebben az esetben az utánpótlás-nevelésbe fektetett energiának és finanszírozásnak más városok egyesületei élvezhetik a gyümölcsét. A **szponzorációra viszont nem jellemző, hogy az utánpótlás-nevelést támogatná, így az egyesületek adott esetben kellő anyagiak hiányában inkább igazolt, „kész” versenyzők szerepeltetése mellett döntenek**, amivel nagyobb esélyük van szponzorok megnyerésére... s ezzel a kör be is zárult.

Nem könnyű tehát az egyesületek döntése sem arról, hogy „csak” utánpótlás nevelő műhelyként működjenek, vagy élsportklubként is eredményeket elérve próbáljanak támogatókat szerezni. **S ebben a helyzetben kell döntenie az Önkormányzatnak** is a szűkülő források idején a támogatási irányok és prioritások kijelölésekor és meghatározásakor. Nagy felelősséggel járó döntés ez, s bár ***meghatározhatja egyes sportágak jövőjét, az egyesületekben folyó munka jellegét*** (szabadidősport, utánpótlás-nevelés, verseny- és élsport), adott esetben egyes sportágak vagy egyesületek ***létét is***, de a döntés elodázhatatlan, hiszen ***csak így lehet kiválasztani azt a néhány eredményes sportágot és egyesületet, amely zászlóshajója lehet Zalaegerszeg sportéletének***. Ellenkező esetben, az anyagi lehetőségek ugrásszerű javulása nélkül – amire a közeljövőben minimális az esély – lassú elsorvasztásra kerülne szinte valamennyi sportága és egyesülete a városnak. Természetesen a döntést rendszeres időszakonként felül kell vizsgálni, s ha indokolt, módosítani.

3.9. Sportrendezvények

Egy nagyobb országos, nemzetközi verseny révén a Város ***hatékony reklámlehetőséget*** kap, a város polgárai számára látványosságot és ***szórakozást*** is biztosít, s az adott sportesemény ***létesítmény-fejlesztést is indukálhat***, amibe állami támogatás is bevonásra kerülhet. ***Zalaegerszeg hagyományosan színvonalasan megrendezett országos és nemzetközi versenyek, események házigazdája*** szokott lenni, de az elmúlt években ezen a téren csökkentek a város pozíciói ***a meglévő létesítményekben a nemzetközi eseményekhez szükséges egyre kevésbé megfelelő feltételek*** miatt, illetve a Régióban és közvetlen környékén megjelent ***új, korszerű sportlétesítmények is fokozták ezen a téren a versenyhelyzetet***, amiben csak minden feltételnek megfelelő létesítményekkel lehet ringbe szállni. Amennyiben a Város rendszeresen házigazdája szeretne lenni rangos sporteseményeknek, s itt elsősorban teremben zajló csapatsportágáról vagy más, teremben zajló sportágáról lehet szó, a ***Városi Sportcsarnok teljes rekonstrukciója*** mellett meg kell vizsgálni egy ***új létesítmény építésének a lehetőségét*** is. Ez természetesen nem a közeljövő realitása, de folyamatosan figyelni kell a pályázati lehetőségeket, hogy megfelelő konstelláció esetén a Város élni tudjon ezzel és így erősíteni tudja pozícióit a Régió és a Dunántúl sportéletében.

Az ***elmúlt 5 év legjelentősebb nemzetközi sporteseményei*** Zalaegerszegen: 2004. Kézilabda EB, 2005. Vívó EB, 2005. U17-U19 Labdarúgó EB selejtező, 2008. Teke BL Döntő

4. Zalaegerszeg sportjának jövőképe

- Minden zalaegerszegi polgárnak **szabadideje eltöltése céljából lehetősége van sportolni** és ebben **változatos választási lehetőségek** állnak rendelkezésére.
- **Minden zalaegerszegi gyermek tud úszni**, mire eléri a 10. életévét.
- Minden rászoruló zalaegerszegi gyermeknek, tanulónak lehetősége van **egészségfejlesztő, felzárkóztató sportfoglalkozásokra** járni.
- Minden zalaegerszegi iskolásnak van lehetősége **diáksport versenyeken** részt venni.
- Minden tehetséges zalaegerszegi fiatalnak lehetősége van **tehetsége kibontakoztatására**, s ehhez megfelelő szakmai háttér és létesítmények állnak rendelkezésre.
- A Zalaegerszegen élő **fogyatékosoknak lehetőségük van rendszeresen nekik megfelelő mozgási, sportolási lehetőségeket igénybe venni.**
- A zalaegerszegi **idősebb korosztály tagjai** életkoruknak megfelelő mozgási, sportolási **lehetőségek között tudnak választani.**
- A **zalaegerszegi sportegyesületek hosszú távon tudják tervezni működésüket** és kreatív kezdeményezéseikkel hozzájárulnak a Város színes sportéletéhez.
- A zalaegerszegi **sportvállalkozások számára a tervezhető, kiszámítható gazdasági környezet hosszú távon biztosítja a működésüket.**
- A Város polgárai **színvonalas mérkőzések, érdekes sportrendezvények** rendszeres látogatói lehetnek.
- A városi sportolási lehetőségekről és sportrendezvényekről a Város lakói könnyen és gyorsan jutnak **információkhoz.**
- Zalaegerszeg Megyei Jogú Város méltán viseli „**A Nemzet Sportvárosa**” címet, mert
 - a helyi polgárok számára biztosítja a **sportolási lehetőségek széles választékát,**
 - ismert **versenysport egyesületeinek** eredményességéről és
 - rendszeresen házigazdája **színvonalas hazai és nemzetközi sporteseményeknek.**

5. Alapelvek, javaslatok, feladatok

5.1. Alapelvek

1. Az Önkormányzat *széles választéket kínál a szabadidősportban részt venni kívánók számára* a testmozgás változatos lehetőségeinek a biztosításával.
2. Az Önkormányzat az *iskolai és diáksport terén* a közoktatási intézményekben meglévő személyi és tárgyi feltételek folyamatos fejlesztésével *segíti a gyermekek és tanulók egészséges életmódra nevelését és a rendszeres testmozgás megszerettetését.*
3. Az Önkormányzat *nagy hangsúlyt fektet a városban folyó színvonalas utánpótlás-nevelés támogatására.*
4. Az Önkormányzat *meghatározott prioritások alapján támogatja a versenysportot.*
5. A támogatott *versenysport egyesületek eredményességükkel segítik a városmarketinget.*
6. A város nevét viselő *eredményes sportegyesületek erősítik a lokálpatriotizmust,* hozzájárulnak a városi identitástudat kialakulásához.
7. A *sportegyesületek eredményességük révén* a városi cégek támogatásának megnyerésével *forrásokat vonnak be a város szervezett sportéletébe,* az önmaguk fenntartásához és fejlődésükhöz szükséges finanszírozásba.
8. Az Önkormányzat a központi *sportirányítási szervekkel* (az ágazati irányítással, a Nemzeti Sportszövetséggel stb.) kialakított *jó és hatékony kapcsolattartás* révén segíti a város *sportérdekeinek érvényesítését és érvényesülését.*

5.2. Javaslatok

1. Ki kell dolgozni a **szabadidősport tevékenységek meghatározott elvek alapján történő támogatásának** szempontjait.

Ennek a támogatási területnek legyen elsődleges szempontja az egyszeri, ad hoc jellegű programokkal szemben a **rendszeres, fenntartható** módon, **minél szélesebb kör számára szervezett sportolási lehetőségek** támogatása.

2. Meg kell találni a legfontosabb **iskolai és diáksport kezdeményezések önkormányzati támogatásának** módját. Ezt a területet úgy kell támogatni, hogy ezzel biztosítani lehessen a diáksport terén az általában több éves programok fenntarthatóságát, mint pl. a különböző felmérések, nyitott pályák program stb.

Egy **elkülönített kezelésű pénzalap** segítségével kiküszöbölhető, hogy pl. az élsport költségek, üzemeltetési költségek emelkedése miatt leálljanak a már beindult programok, vagy hogy gondot okozzon a tanulókat a különböző versenyekre eredményesen felkészítő iskolák számára **az országos döntőbe jutott versenyzők, csapatok utaztatási költségeinek biztosítása**.

3. Az Önkormányzat fordítson **kiemelt figyelmet az eredményes utánpótlás-nevelést folytató sportegyesületek**, szakmai műhelyek **támogatására**. A legeredményesebb **utánpótlás korú versenyzők számára alapított ösztöndíjrendszerrel** azt is el lehetne érni, hogy nem kellene az egyes sportágakban már kész versenyzők leigazolásával erősítenie az egyesületeknek, mivel **saját nevelésű sportolókkal is eredményesebbek** tudnának lenni.

4. A) Az önkormányzat dolgozza ki **a versenysport támogatását meghatározó prioritásokat** és ezek **alapján megpályáztatva támogasson kiemelt finanszírozással és létesítményhasználattal 1-2 csapatsportágat**, illetve **egyéni sportágat**. A **támogatás hatékonyságát csak úgy lehet elősegíteni, ha az nem forgácsolódik szét**.

A kiemelten támogatott egyesületek esetében **a gazdasági társaságként működő egyesületek működéséhez szükséges költségeket nem elsősorban az Önkormányzatnak kell biztosítania**, hanem magának a gazdasági társaságnak saját forrásaiból (saját bevételek, szponzorációs bevételek, pályázatok stb.).

Zalaegerszegen a csapatsportágakban a hagyományok és szakmai színvonal alapján a **labdarúgás** és a **férfi kosárlabda, női kosárlabda, a férfi teke** és a **női teke**, valamint a **sakk** sportágakból kiválasztott néhány sportág, illetve egyesület támogatásának a

megfontolása indokolt. Az *egyéni sportágak* közül az eredményesség alapján az *atlétika*, a *súlyemelés*, az *úszás* és a *vívás* kiemelt támogatását kell mérlegelni.

A kiemelt sportágak, illetve egyesületek támogatása mellett természetesen a többi sportegyesület is *tovább végezheti sporttevékenységét*, de ezekre *nem, vagy csak az eddigieknél kisebb önkormányzati támogatás* lesz biztosítható.

Mivel az Önkormányzat és a **ZTE Football Club Zrt.**, illetve a **ZTE Kosárlabda Klub Kft.** között érvényben lévő *támogatási szerződések 2015-ig vannak hatályban*, a kiemelten támogatott sportegyesületek körének meghatározásakor két megoldás lehetséges:

- *az Önkormányzat kezdeményezi a két egyesülettel a szerződések közös megegyezéssel történő felbontását* annak érdekében, hogy az így felszabaduló *források együttesen kerülhessenek megpályázásra*. Mivel a szerződések felbontása jogi aggályokat vet fel, s az Önkormányzatra háruló anyagi hátrányokkal járhat, ez a megoldás **reális alternatívaként nem javasolható**.
- *A két egyesülettel érvényben lévő támogatási szerződés lejártáig, azaz 2015-ig az Önkormányzat az ezen felüli támogatási keretét pályáztatja meg a többi egyesület részére*, s így *2016-tól*, az akkor életbe lépő *új Sportkoncepció első évében lép életbe az új alapokra helyezett támogatási rendszer valamennyi egyesület számára*.

4.B) A prioritásokban megjelölt szempontok alapján *2 évente* – első alkalommal a most hatályba lépő Sportkoncepció félidei felülvizsgálata alkalmával – *újra meg kell határozni a kiemelten támogatott sportegyesületek, illetve sportágak körét*, s ez alapján indokolt esetben a támogatottak körébe be lehet kerülni és onnan ki is lehet k

4.C) Prioritási szempontok

- a) **eredményesség, nemzetközi eredmények**
- b) **nézettség**
- c) **szponzori támogatások** megszerzési képessége és nagysága
- d) az **utánpótlás-nevelés** eredményessége:
az utánpótlás nevelésben résztvevők száma, illetve
a felnőtt csapatba kerülő saját nevelésű élsportolók száma
- e) az egyesületben **sportolók létszáma**
(az adott sportág létszámokat meghatározó jellegéhez viszonyítva)
- f) a sportág **tömegtámogatottsága**
- g) a sportág **hagyományai** Zalaegerszegen

5. A 2009. december 31-én lejárt **létesítmény-felújítási ütemterv felülvizsgálatával és aktualizálásával kidolgozandó az önkormányzati tulajdonú sportlétesítmények közép-és hosszú távú létesítmény-fejlesztési koncepciója**, meghatározva ezek fontossági és ütemezési sorrendjét, **a rekonstrukciós és az esetleges új létesítménylétrehozási lehetőségeket**. Meg kell vizsgálni, hogy a beruházásokat milyen konstrukcióban, hogyan lehet tervezni és finanszírozni.

5.3. Feladatok

1. Ki kell dolgozni a **szabadidősport** tevékenységek *támogatási elveit és szempontjait*.

Felelős: *Horváth László, a Sportbizottság elnöke*

Határidő: *2010. december 31.*

2. Az **iskolai és diáksport** önkormányzati *támogatási szempontjainak kidolgozása* és az ehhez szükséges *elkülönített pénzalap* tervezése.

Felelős: *Horváth László, a Sportbizottság elnöke*

Határidő: *2010. december 31.*

3. A Sportbizottság 2 évente megvizsgálja az egyesületekben folyó **utánpótlás nevelés eredményességét**, az utánpótlás-nevelésből kikerülő sportolók további sportolói pályafutását, s ez *alapján határozza meg utánpótlás-nevelés támogatási stratégiáját*. Meg kell vizsgálni egy *utánpótlás korú versenyzők számára alapított városi ösztöndíjrendszer* létrehozásának szakmai és finanszírozási feltételeit.

Felelős: *Horváth László, a Sportbizottság elnöke*

Határidő: *2010. december 31.*

Ezt követően: *minden második év december 31.*

4. A **versenysport** támogatását meghatározó *prioritások kidolgozása* szakmai egyeztetést lefolytatva a Művelődési és Sport Osztály koordinálásával, majd *pályázat* után – az érvényben lévő szerződések alapján 2016-ig támogatott ZTE FC és ZTE KK mellett – további *kiemelten támogatott sportegyesület(ek)* és sportág(ak) meghatározása a *2011. január 1 - 2012. december 31.* közötti időszakra.

Felelős: *Horváth László, a Sportbizottság elnöke*

Határidő: *2010. december 31.*

Ezt követően: *minden második év december 31.*

5. El kell készíteni a Város **sportlétesítmény-fejlesztési koncepcióját**, amit a Sportkoncepció hatályosságának félidejében felül kell vizsgálni, s ez alapján szükség esetén módosítani kell a megfogalmazott hangsúlyokat és meghatározott ütemtervet..

Felelős: *Horváth László, a Sportbizottság elnöke*

Határidő: *2010. december 31.*

Felülvizsgálat: *2012. december 31.*

Mellékletek

1.sz. melléklet

Zalaegerszegi sportegyesületek

(a 2009-ben önkormányzati támogatás kért egyesületek jegyzéke alapján)

1. Ady Endre DSE
2. Angol Foci Suli Páterdomb LSC
3. Andrásida LSK, Andrásida SC
4. Botfai Lakóterületi Sport Club
5. Csácsbozsok-Nemesapáti Sportegyesület
6. Csuti Antal SK
7. Egerszegi Bringaklub és Természetjáró SE
8. EuropTec Zalavíz Zalaegerszegi Úszóklub
9. Egészség Egyesület
10. Egerszegi Kézilabda Klub
11. Fightingsport- Hungary Kick- és Thaibox SE
12. GálaTársastáncklub Egyesület
13. Ganz Ábrahám DSE
14. Göcsej Repülőklub
15. Gedeon Ferenc Sárkányrepülő Egyesület
16. Göcsej Környezetvédő, Tájékozódási és Futó Egyesület
17. Göcsej Kutya Klub
18. Göcsej Sportegyesület
19. Göcsej Sportlövész Egyesület
20. Helikon Táncsport Egyesület
21. Karate Do Egyesület
22. Kertvárosi Lakótelepi Sport Club
23. Kölcsey DSE
24. Landorhegyi Lakóterületi Sportegyesület
25. Légi-Ó Ejtőernyős Klub
26. Mozgáskedvelő Amatőrök SE
27. Műbútor Spartacus SE
28. Neszele Lakóterületi SE
29. Női Kézilabda Zalaegerszeg SE

30. OTP Dolgozói Sport Klub
31. Péntek Esti Randevú Szabadidő Egyesület
32. Pénzügyi és Számviteli Főiskola DSE
33. Peregrinus Harcművészeti Egyesület
34. Polgári Lövész Egylet
35. Police - Ola LSK Közhasznú E.
36. Ságodi LSC
37. Sendo Ryu Karatedo Sport Egyesület
38. Speed Kötélugró Klub
39. Szent - Györgyi Albert DSE
40. Területi Rádióklub Zalaegerszeg
41. Torcida Sport és Szabadidő Egyesület
42. Vorhotai LSC
43. Zalaegerszegi Aikido Sportegyesület
44. Zalaegerszegi Atlétikai Club
45. Zalaegerszegi Autósport Egyesület
46. Zalaegerszegi Becsali-Tungstram LSE
47. Zalaegerszegi Bokszer Klub KE
48. Zalaegerszegi Dámadajáték Sportegyesület
49. Zalaegerszegi Judo Sportegyesület
50. Zalaegerszegi Kerékpáros Sportegyesület
51. Zalaegerszegi Kosárlabda Klub
52. Zalaegerszegi Tájékoztató Futó Club
53. Zalaegerszegi Teke Klub
54. Zalaegerszegi Triatlon Klub
55. Zalaegerszegi Vívó Egylet
56. Zalaegerszeg Jégsportjáért Alapítvány
57. Zalaegerszeg Városi Modellező Klub
58. Zalaegerszegi Birkózó Sport Egyesület
59. Zala Volán NKK KFT
60. Zala Volán TE
61. ZTE Football Club Zrt
62. ZTE KK KFT
63. ZTE Súlyemelő Klub

64. ZTE Tenisz Klub
65. ZTE ZÁÉV Női Teke Szakosztály
66. Zala Megyei Hallássérültek Sportegyesülete
67. Zalaegerszeg Belvárosi LSC
68. Zalaegerszegi Egyetemes és Utánpótlás-nevelő Squash Egyesület
69. Zalaegerszegi Hastánc Egyesület
70. Zalaegerszegi XXL Sport Klub